

Svar på Markku Weckmans och 18 andra ledamöters undertecknade motion om Dickurstråkets och Stationsvägens sanering/uppvärmning

VD/11561/00.02.00.03/2022

TeA/HW/EJ/ALS

Markku Weckman och 18 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”En reparation av Dickurstråket har planerats i årtal, men gång på gång har de praktiska åtgärderna blivit ogenomförda. I samband med en sanering har man också övervägt att värma upp Stationsvägen, vilket är motiverat med tanke på höstens och vårens varierande väderförhållanden.

Samma gäller också Stationsvägen som en fortsättning på gågatan.

En senareläggning av projektet har motiverats med otillräcklig finansiering och en bakgrund med komplexa ägarinstanser.

Båda motiveringarna är svepskal. Det är endast fråga om vilja. Det verkar alltid finnas tillräckligt med pengar till de märkligaste projekten.

Affärerna och företagen runt Dickurstråket skulle ta emot saneringen med öppna armar.

Uppvärmningen kan skötas oberoende av elektricitet, till exempel genom att utnyttja returvatten från fjärrvärme.

Jyväskylä stads energibolag har utvecklat ett uppvärmningssystem som förebygger halka till exempel på gårdarna till boendecenter för äldre (utöver gågatan, är också Simonsböle äldrecenter osv. under planering). Systemet utnyttjar returvatten från fjärrvärme och bolagets produktionskostnader är lägre ju lägre returvattentemperaturen är.

Systemet utnyttjar returvatten som cirkulerat i fastigheter som värmts upp med fjärrvärme och som rinner tillbaka till kraftverket när det svalnat. I uppvärmningssystemet blir vattnet ännu svalare men helhetsekonomiskt sett är det en bra sak eftersom det betyder mer elektricitet och värmeeffekt. Produktionskostnaderna är lägre ju lägre returvattentemperaturen är. Vandas fjärrvärmenät är omfattande särskilt i Dickursbyområdet.

Det finns rikligt med returvatten i rören som kan utnyttjas.”

Stadsfullmäktige 10.10.2022 § 9

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:

- Markku Weckmans och 18 andra ledamöters undertecknade motion om Dickurstråkets och Stationsvägens sanering/uppvärmning

Serviceområdet för gator och parker inom Stadsmiljöns verksamhetsområde konstaterar följande som sitt svar:

I samband med utarbetandet av översiktsplanen för Dickurstråket åren 2018–2019 gjordes en noggrann utredning av olika metoder för ett förverkligande av Dickurstråkets uppvärmningssystem. Samtidigt utredde man även möjligheterna till att utsträcka systemet till det gågatuparti som ska anläggas på Stationsvägen.

Det alternativ till uppvärmningssystem som energitekniskt och ekonomiskt är enklast att genomföra är, precis som det konstateras i fullmäktigemotionen, ett vätske-cirkulationssystem som är kopplat till fjärrvärmenätet och som består av en värmedistributionscentral, huvudrörledning, förgreningsrör, värmeslingor under ytan och temperatursensorer. En mer detaljerad plan utarbetades över detta alternativ.

Enligt planen uppgick investeringskostnaderna för uppvärmningssystemet på Dickurstråkets gatuområde (4 100 m²) till omkring 475 000 € och underhållskostnaderna till omkring 60 000 €/år enligt kostnadsnivån år 2019. Motsvarande kostnader för ett uppvärmningssystem skulle för tomternas del (6 400 m²) uppgått till omkring 580 000 € och underhållskostnaderna till omkring 90 000 €/år.

I enlighet med andra städers praxis i frågan linjerade staden då att ett genomförande av ett uppvärmningssystem för Dickurstråket förutsatte att fastigheterna deltar i investerings- och brukskostnaderna med en andel om 50 %. Baserat på en preliminär enkät som sänds till ägarna av fastigheter längs Dickurstråket visade bara en fastighet av åtta intresse för ett uppvärmningssystem på sin tomt och en fastighet kunde delta i driftskostnaderna för att värma upp gatuområdet. Dessutom ställde sig en fastighetsägare i princip positiv till att anlägga ett uppvärmningssystem. Resterande fem fastigheter ansåg att kostnaderna var oskäliga i förhållande till nyttan.

På basis av översiktsplanen och separata utredningar skulle det vara tekniskt komplicerat och dyrt att förverkliga uppvärmning av Dickurstråket både med avseende på investeringar och driftskostnader jämfört med sedvanligt underhåll. Gatuområdets driftskostnader skulle vara omkring tiodubbla om man jämför med sedvanligt underhåll. Fastigheterna har inte varit intresserade av att delta i systemets investerings- och driftskostnader även om uppvärmningssystemet särskilt kan anses gagna just fastigheterna. Med tanke på den praktiska halkbekämpningen är inte heller en uppvärmning av endast gatuområdet en fungerande lösning eftersom det på gränsen mellan det uppvärmda området och tomternas ouppvärmda gatubeläggning lätt uppstår svallis.

I detta nu följer man i Vanda ett energisparprogram enligt vilket till exempel inomhustemperaturerna sänks i stadens fastigheter. Med beaktande av programmet kan man ifrågasätta det rimliga i att utnyttja uppvärmningsenergin för att värma upp ytbeläggningen på områden som till ytan är jämna. Däremot är det befogat med uppvärmning av vissa gångramper och trappor (ca 10 st. i Vanda) på grund av halkrisk.

Den oundvikliga rivningssaneringen av byggnadsbeståndet längs med Dickurstråket utgör en särskild utmaning efter de erfarenheter man har av motsvarande system, eftersom en stegvis anläggning av systemet och utvidgande av den ytareal som i fortsättningen värms upp på området rent tekniskt är besvärligt och gör systemet mer känsligt för störningar. För att få ett tekniskt funktionssäkert system borde det i praktiken anläggas på en gång enligt principen "från vägg till vägg".

På basis av Helsingfors stads erfarenheter klarar inte huvudrörledningen och förgreningsrören av markgrundens sättningar och ett anläggande av systemet skulle dessutom kräva massiva förstärkningar av grunden på gatuområdet och tomternas kantområden. Sådana förstärkningar av grunden är nästan omöjliga att genomföra på grund av befintliga underjordiska kablar och ledningar. Dessutom

komplikerar uppvärmningskonstruktionerna det övriga kommunaltekniska underhållet då gatan i samband med grävarbeten rivs upp.

Den uppdaterade översiktsplanen för Dickurstråket godkändes i tekniska nämnden 11.6.2019 § 19. Vid den fortsatta planeringen av Dickurstråkets och Stationsvägens gångator har man inte längre beaktat anläggningen av ett uppvärmningssystem på grund av den mångfald av ekologiska, administrativa, tekniska och ekonomiska problem som anknyter till genomförandet och driften av systemet i fråga, även om detta inte klart antecknats i ovan nämnda godkända beslut. Frågan utreddes och befanns inte vara genomförbar. Staden har inte kännedom om några sådana omständigheter som skulle kräva att ärendet tas upp för ny granskning.

Stadsstyrelsen 19.12.2022 § 23

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsfullmäktige beslutar att

- a) ge Markku Weckman och de 18 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsområdets förslag och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Det antecknades att stadsstyrelsen lämnade in följande protokollsuttalande i ärendet:

”Stadsstyrelsen förutsätter att en allmän plan över hur snyggheten, trivseln och utemiljöns utformning på Dickurstråket kunde förbättras lämnas till stadsstyrelsen. Planen verkställs tills det att en mer omfattande ombyggnad av Dickurstråket kan genomföras.”

Stadsfullmäktige 30.1.2023 § 13

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilaga:

- Markku Weckmans och 18 andra ledamöters undertecknade motion om Dickurstråkets och Stationsvägens sanering/uppvärmning

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Henry Westlin, stadsingenjör, tfn 0400 417436
(fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)